Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

DEPOT LÉGAL INDOCHINE N° 3148

HANOI

	Cả ba thứ báo (Trung-bắc-tân-văn, Đông-dương tạp-chí và Nam-phong) gộp lại	Người đọc đến nhà	Gửi xe giấy thôi	Mấy tỉnh, Trung-kỳ và Lào	Nam-kỳ, Đại-Pháp và các thuộc-địa Pháp	Ngoại-quốc
Một năm	6 $ 00	6 $ 90	6 $ 30	6 $ 30	6 $ 60	12 $ 00
Các làng và Các công-sở	»	8. 00	8. 00	8. 00	9. 00	»
Sáu tháng	3. 00	3. 50	3. 20	3. 20	3. 30	6. 00
Ba tháng	1. 50	1. 75	1. 60	1. 60	1. 65	3. 00
Một tháng	0. 50	0. 60	0. 55	0. 55	0. 60	1. 10

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres testimoniales et la rédaction doivent être adressées au directeur
61 63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : P. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique :
TRUNG BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

ANNONCES

Décomptées à raison de 8 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m 065 de large.

4e page
Une seule insertion . . . 0 $ 80 le c/m
Par contrat annuel »
Par centimètre et par insertion . . . . . 0 $ 18 le c/m
Réclame dans la 1re page . . . 2 $ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1 $ 50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Một điều nên chú-ý về sự gia-đình giáo-dục

Ai tưởng có những đứa trẻ mới ngoài mười tuổi mà đã ngày ngày đi đến quán rượu chẻ chén lu-bù, mà câu chuyện ấy chính là một câu chuyện có thật vậy; chuyện thật mà là chuyện hai đứa bé cùng con một nhà kia. Hai đứa bé ấy có phải đẻ ra mà đã nghiện rượu ngay đâu, có phải đã lớn khôn gì, nay đây mai đó mà đã thưởng cái thú hảng rượu quán cơm đâu, mà hai đứa lại cùng là con một nhà mới lạ nữa. Xét ra chỉ vì nhà ấy ngày nào cũng quản tam tụ ngũ, ăn uống rượu chè, nên hai đứa con bắt chước, mới ăn cắp tiền cha mẹ, ngày ngày đến quán mua nem mua rượu ăn uống với nhau, câu chuyện tầm thường, nhưng coi đó cũng đủ biết cái tập-quán của người ta thật là mạnh, mà người làm cha mẹ đối với con cái, việc gia-đình giáo-dục phỏng có nên những bỏ hay không?

Người ta dưỡng thành tính hay, hay là gây nên nết ở, có phải là việc trong một ngày một tháng đâu, là vì những điều tai nghe mắt thấy hàng ngày, huân dào tiêm nhiễm đã lâu, mới nói theo mà không tự biết. Trẻ con trí não còn non, kiến văn còn hẹp, đã biết thế nào là phải là trái là dở là hay, cứ thấy cái gì người lớn làm là bắt chước, vì đó mới thành ra thói quen; đến khi đã thành ra thói quen, thì sửa đổi thật là việc khó. Ông Quản-tử nói: « Thiếu thành nhược thiên tính, tập-quán nhược tự nhiên » nghĩa là cái gì tập quen từ thủa nhỏ, thì cũng thành ra tính tự nhiên của giời cho. Ấy đó cái tập-quán có quan-hệ đến tính nết của người ta như thế đó.

Trẻ con từ khi lên hai lên ba đã hơi có trí-giác, cho đến năm lên chín lên mười, chỉ loanh quanh ở trong gia-đình, bao nhiêu tính nết hay dở đã gây nên ở trong khoảng mấy năm ấy rồi. Khi đến tuổi nhập học, tuy chịu cái giáo-dục ở nhà trường, nhưng trong một ngày thì cái thì giờ ở trong nhà là nhiều hơn cái thì-giờ ở trong lớp học. Cái gia-đình tức là cái trường học thiên-nhiên của trẻ con, mà người trong gia-đình tức là thầy là bạn trong trường học ấy; trường tốt hay xấu, thầy hay hay dở, thật có cái sức biến hóa rất mạnh về tính nết của trẻ con.

Có người nói rằng người ta tư bẩm sáng hay tối, tính nết tốt hay xấu, là cốt tại giống nòi, tục-ngữ ta có câu: « Con vua thì lại làm vua, con nhà kẻ khó bắt cua tối ngày ». Phải, lời nói ấy vẫn là có lẽ, mà xét ra cho kỹ, thì cũng chưa thật đúng cả mười phần. Chúng-loại quan-hệ đến người vẫn là phần nhiều, mà cái tập quán chuyển đi được người cũng không phải ít; xem như xưa nay ở trong một xã-hội ta, những người phẩm hạnh đứng đắn, tài học lỗi lạc, có phải toàn là con nhà thế-gia cự-tộc đâu. Vậy xin nói quyết rằng người ta trí thức mở mang, thì cốt nhờ chốn học đường, mà phẩm hạnh thì cốt tại gia đình rèn đúc: một là tại cha mẹ biết đường dạy dỗ, hai là cha mẹ biết treo gương sáng cho con cái theo. Thường thấy lắm nhà vì thương yêu quá mà hóa ra nuông chiều, ăm thực y phục không có hạn chế, đường ăn cách nói không hề bẻ bai, muốn sao muốn vậy, nuôi nên cái thói xa xỉ hỗn hào, đến khi tuổi càng lớn lại càng lớn cái hư, tuy muốn sửa uốn mà cũng không sao được nữa. Cái câu con hư tại mẹ, và cái câu nhỏ chẳng vin cả gẫy cành, lỗi ấy tưởng không thể chối cãi được. Lại thường thấy những nhà người cha nghiện thuốc phiện thì con cái thế nào cũng có kẻ hút xách bế tha, người cha nghiện rượu thì con cái thế nào cũng có kẻ say sưa chè chén, suy ra những sự cờ bạc chơi bời cũng đều như thế cả, vì những sự hư hoang ấy ở nhà khác thì cho là đáng ghê đáng tởm, mà ở những nhà ấy thì thấy quen rồi cũng cho là thường, rồi mới lầm nhiễm thói hư, tự nhiên mắc vào mà không biết.

Những người thấy con cái hư hoang, người thì đổ cho chọn bạn không tinh, vì rủ rê mà gây nên nết xấu, người thì đổ lỗi cho thầy không biết dạy, kiểm thúc học-trò không nghiêm. Chớ không nghĩ rằng nếu người ta khi nhỏ, đã có cái gia-đình giáo dục hay, tính nết đã tập rèn được đường dần, đến khi lớn tuổi giao thiệp với xã-hội, thì bản-lĩnh đã giữ được vững vàng, trong trí cũng đã đủ phân biệt được người hay kẻ dở, cho nên người hư vì bạn, cũng phần nhiều vốn không có gia-đình giáo-dục hay. Còn thầy thì thay mặt cha mẹ, cầm-quyền giáo-dục ở nhà trường, chỉ cốt săn sóc về việc học vấn, để mở mang trí thức cho học-trò, còn đến khoa luân-lý, chẳng qua cũng chỉ cắt nghĩa rõ ràng, khuyến làm điều hay, cấm làm điều dở, về việc sửa sang tính nết, rèn đúc nhân-cách, ở nhà trường chỉ là nơi lý luận, ở gia-đình mới thật là nơi thực hành, tính nết của người ta, nhờ sức thầy đốc trách ở nhà trường, có được là bao, mà nhờ sức chuyển đi ở gia đình mới thật là mạnh. Vậy những người cầm quyền giáo-dục ở trong gia đình, tưởng nên lưu tâm từ khi con còn thơ dại, đừng vì yêu con quá mà hóa làm hại con, những cuộc mua vui tiêu khiển, cũng nên kiêng giữ, đừng bao giờ ra ở trước mắt trẻ con, sợ rằng vô ý một tý, mà đến nỗi hối hận cả đời. Tục ngữ ta nói: dạy con từ thuở còn thơ, lại nói: ở bầu thì tròn, ở ống thì dài; xin cứ ngẫm nghĩ những câu ấy, đừng vì cầu lợi hay là mua vui, mà gây thói quen xấu cho trẻ con, nhẹ cái nhà đã kể ở trên kia vậy.

H. T. B.

NGƯỜI TRUNG-HOA LO MẤT LỢI BÁN CHÈ

Hiện nay trên thế-giới có ba nước lớn xuất sản chè uống là Trung-hoa, Ấn-độ, và Nhật-bản. Ba nước hiện nay đều muốn chiếm lấy phần lớn trong cái lợi bán chè ở Hoa-kỳ. Người Anh ở Ấn-độ gia công mở mang các trại giống chè. Hội liêu hiệp các nhà giống chè ở Ấn-độ có nghị các hội-viên đều phải đóng một thứ thuế riêng, để lấy tiền quảng cáo cho chè Ấn-độ ở Hoa-kỳ. Các nhà giống chè Nhật-bản cũng định quảng-cáo cho chè của mình, thành-phố Nhật trợ-cấp cho một số tiền 500.000 viên về việc ấy. Các nhà buôn Trung-hoa thấy chè Ấn-độ và chè Nhật-bản cạnh-tranh kịch liệt, cũng định xuất tiền cấp cho các nhà buôn chè để quảng-cáo cho chè Trung-hoa.

Âu-châu điện-tín

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 17 Janvier 1925

Cái vấn-đề bồi thường.

Tại thứ-hội nghị-viện, quan Clémenceau có nói cái số tiền của nước Pháp được thu về năm thứ nhất, từ các khoản chi phí đi, còn được một nghìn bảy trăm năm mươi tám triệu.

Nước Pháp với nước Đức.

Về việc điều đình bảo-giám-nước thương-mại, chánh-phủ Pháp đã gửi thư kể rõ các điều-kiện cho các đại biểu Đức biết. Các đại-biểu Đức hỏi ý kiến bản chánh phủ rồi sẽ trả lời chánh-phủ Pháp. Cứ theo như các điều-khoản của chánh-phủ Pháp, thì về mấy thứ sản-vật của Đức nhập cảng Pháp phải đóng thuế thương-chánh về hàng tối hạ, nhưng tính ra cũng còn cao hơn ngạch thuế mới ngày nay.

Nước Đức sẽ cho nước Pháp hưởng các quyền lợi của một tối huệ quốc.

Tại thứ-dân nghị-viện

Quan Herriot tuyên bố tại nghị-viện rằng chánh-phủ Pháp nhất định phản đối việc tăng số giấy bạc lưu thành.

Thứ dân nghị-viện ưng đặt một sở coi về việc nộp bồi-khoản bằng sản vật.

Cái vấn-đề trái-khoản Đồng-minh

Ở nước Anh có tin rằng hiện nay chưa có thể lập ngay bội nghị để bàn về các trái-khoản Đồng-minh được.

Hội-đồng bài trừ nha phiến

Ngày 15 Janvier, hội đồng bài trừ nha-phiến sẽ họp. Quan Thượng-thư Daladier sẽ đại diện nước Pháp

Tướng Từ-thụ-tranh, chưởng-binh đạo quân Tây-bắc, mới tới Genève để khẩn cứu về hội Vạn quốc, cũng sẽ dự một vài kỳ hội-đồng.

Tòa nội-các nước Đức

M. Luther đã chính thức lập xong tòa nội-các. Ông có đọc cái chương trình của ông sẽ tuyên đọc tại nghị-viện.

Chiều mai tòa nội-các sẽ đến nghị viện. Báo *Petit Parisien* có nói: Trong tòa nội-các ngày nay toàn những nhà cầm tiền trong trường đại thực nghiệp cả.

Tại nguyên-lão nghị-viện

M. de Selves lại trúng cử nghị trưởng nguyên-lão nghị-viện. Phó nghị trưởng là MM Jean Dupuy Hatier, và Hersey Peyronnet.

Tòa thẩm-phán quốc-tế

Toà thẩm phán quốc-tế đã thiết tòa la Haye.

Tại hàn-lâm viện

Mạ Baudrillart đọc diễn văn nghênh tiếp M. Jaussert được trúng cử vào Hàn-lâm viện tuế chân cho M. Deschanel.

CON ĐƯỜNG TƯƠNG LAI CỦA CÁC THÀNH-PHỐ LỚN

Ông vua ô-tô Hoa-kỳ là Henry Ford mới đây có nói với một viện biên-tập báo quán kia mấy câu sau này cũng nên ngẫm nghĩ:

Ông nói: Hoa-kỳ sau này có lẽ phải bãi các thành-phố lớn đi, vì nhân-dân ở các thành phố lớn nhà cửa cẩu-thả bị ba mươi tầng kia, rất là hại về đường vệ-sinh và về đường giáo-dục, mà lập nên rất nhiều thành-phố nhỏ, khiến cho nhân-dân có tuổi tuy lúc tuổi mùa mà khi thải làm ở công-xưởng, khi thì lại quay về việc đồng-áng.

Ông lại nói: Ở các thành-phố lớn ngày nay công sở đặt ra nhiều quá, một ngày một tốn kém thêm, cái thế không sao ở trường cửa được. Vả người đã ăn ở các thành phố lớn ấy, công không tự ý quay về làm công việc đồng áng được. Vậy nay chỉ có một cách chữa là đặt lấy nhiều thành phố nhỏ, để cho trong các công xưởng ít công việc, nhân-dân các thành phố ấy lại có thể làm việc giúng giọ, được mà không có điều gì trở-ngại cả.

Tin Trung-hoa

(*Điện báo Reuter*)

Mệnh lệnh của chính-phủ chấp-chính

Bắc-kinh, 5 janvier. — Mấy bữa nay, Trương-tác-Lâm có báo cho chánh-phủ Bắc-kinh biết rằng Trương định trở về Phụng-thiên, và ngày hôm ấy sẽ khởi-hành ở Thiên-tân.

Được tin ấy, trừ quan tổng-trưởng bộ thương-mại, và quan tổng-trưởng bộ học-vụ, còn đều liền đến Thiên-tân để chào Trương-tác-Lâm.

Người ta nói chánh-phủ Bắc-kinh được tin Trương trở về Phụng-thiên, bèn với hạ lệnh bổ các quan chức như sau này:

1· Các chức tuần-duyệt sứ từ rày bãi đi, Phùng-ngọc-Tường bổ vào chức đốc-biện khẩn phòng tây-bắc. Phùng sẽ rút đơn từ chức về, và sẽ lưu lại nhận chức. Về thời Tào-Côn đã có lệnh bổ Phùng vào chức ấy, nhưng Phùng vẫn giả tảng như không biết.

2· Mã-phúc-Tường bổ vào chức đông-tiểu-biện khẩn phòng tây-bắc. Phùng sẽ rút đơn từ chức về, và sẽ lưu lại nhận chức. Về thời Tào-Côn đã có lệnh bổ Phùng vào chức ấy, nhưng Phùng vẫn giả tảng như không biết.

3· Lộc-minh-Châu bổ làm chức đốc-quân ở Tây-viễn thế chân cho Mã-phúc-Tường.

4 Tổng-triết-Nguyên bổ vào chức trưởng binh sư đoàn thứ 11, tức là sư đoàn của Phùng-ngọc-Tường. Nếu Phùng ưng nhận chức mới và để cho Tổng thế chân mình, thì thực Mã trung-thành với chính-phủ Bắc-kinh.

5 Từ-thụ-tranh cử vào ủy-viên khảo nghiệm việc chính-trị ở Âu-châu, Mỹ-châu và Nhật-bản.

Bắc-kinh, 5 janvier. — Nay mai Trương-tác-Lâm khởi hành ở Thiên-tân đi Phụng-thiên, bộ tham-mưu và hộ vệ-binh cũng đi với Trương. Còn quân lính khác sẽ lưu lại ở Thiên-tân.

Có tin rằng đảng cộng-sản ở Mãn-châu vận động kịch-liệt lắm, có lẽ vì thế mà Trương vội trở về.

Một tin đồn về miền Tây-nam

Hương cảng, 14 Janvier 1925. — Có tin đồn rằng bọn Tả-soạn-Nguyên, Tôn-truyền-Phương cùng Tôn-Sùng-Liêu-điều-Nam và các tỉnh tây-nam liên-kết, xưng tên quốc liên tỉnh tự trị, định tôn Tôn-Văn làm và đánh đổ Đ.-ản-kỳ-Tuy đi, sau tôn làm tổng-tài, P ng-ngọc-Tường làm phó. Nhưng cam-on-phủ-cấp ở tỉnh nọi là Phùng quyết không ngăn trở quân Phụng-thiên xuống Nam, chính-cụ quyết giữ được yên ổn.

CÁI THUỐC TRƯỜNG THỌ ĐẾN NGÀY TÌM THẤY CHƯA?

Ít lâu nay bác-sĩ Voronoff đề xướng cách dùng noãn-dương vật tiếp cho loài người mấy con yếu lại nên khỏe, trẻ lâu ra, mà cũng có một quả cũng chưa thấy gì là đáng mừng lắm.

Nay giáo-sư Amar lại khảo nghiệm ra rằng nơi cái chất protoplasma dựng nên xương tuỷ người ta đặc lắm, cho nên người ta thấy già yếu, giáo-sư lại nói giáo-sư đã tìm thấy thứ thuốc làm cho cái chất protoplasma ấy không đặc lại được, thì người ta trẻ mãi mãi không già được nữa. Nếu quả vậy thì cái thuốc trường thọ đã đến ngày tìm được rồi chăng.

HẠT NHO CÙNG DÙNG ĐƯỢC VIỆC

Quả nho xưa nay vẫn dùng để làm rượu, còn hạt quả nho thì chưa ai tìm cách dùng bao giờ. Nay ở California lại có người tìm được cách dùng cả hạt quả nho. Tuy thế, quả nho người ta dùng để làm rượu, còn cái hạt nho người ta đem nấu được nhiều thứ. Người ta dùng 4.000 tấn hạt nho, chế được 700 tấn nước đường, 400 tấn chất *tanin*, 1.000 tấn chất lỏng trắng trứng, 350 tấn dầu, sắc vàng rất đẹp, mà lại không có hơi gì cả. Người ta lại tính ra rằng cứ 100 kilos quả nho thì có 4 kilos hạt nho. Nếu vậy, trong nghề làm rượu nho xưa nay, bỏ phí mất biết bao của quý đáng tiếc thay.

HÀI ĐÀM

Văn-tự của ai?

Trưa hôm 23 vì ông Tsô-công nhỡ tàu, nên khi đi ra ga, tắc ông xuống xe, ông cuống-quít móc tới giả tiền xe, đánh rơi một bức văn-tự bán giời của ai, mở ra xem thấy:

« Tôi tôi là Nguyễn-khuyến-Khoác, quán làng Bắt-tử, tổng Lubù, huyện Văn-sĩ, tỉnh Bắt-yên, nguyên vì quá ăn chơi, bán hết cả chiêm sản nỗi, mà tăng vẫn hoàn tăng, vậy phải liều viết bức văn-tự này bán giời cho M. Nguyễn-thế-Ngông, số nhà 3.600 phố Vắng-mang, tỉnh Vắng-tê, lấy món tiền 9 nghìn đồng, vậy lập văn-khế.

Xã Bắt-tử, ngày 75 Juillet 1322 »

Phụng sao lục:
Cường-ký

Giải đáp những điều pháp-luật

CÂU HỎI. — Tôi có một người anh em làm trong một sở, đối với ông ta cũng không có tình ý gì là thân.

Bây giờ tôi thấy ông ấy hỏi nợ tôi và nói rằng vợ tôi chơi họ với vợ ông ấy thì tôi phải giả cái nợ ấy cho ông ta. Vợ ông ta chơi họ tiền nong với vợ tôi thì tôi cũng không biết.

Vậy tôi nhờ quí báo xét hộ xem tôi có phải giả cái tiền ấy không?

Cái truyện họ hàng nợ nần ấy thì không có sổ sách giấy má gì cả.

TRẢ LỜI. — Vợ cả có nợ thì người chồng phải chịu trách-nhiệm.

Nếu người chồng nợ có đủ chứng cớ là vợ cả ông có mắc nợ với người ta thì ông phải cùng nhau với vợ mà chịu như luật ta, người vợ cả không được quyền có tài-sản riêng, của vợ tức là của chồng vậy.

CÂU HỎI. — Xin ngài làm ơn bảo giùm tôi việc sau này:

Có một người Tây vay tôi 200 $ 00, khi nhận tiền thì làm giấy tin chỉ cần thận mà đến hạn không giả thì tội phải kiện ra làm sao? Nếu mà kiện người ta không giả ngay thì tôi có phép cầu thúc thân thể được k ông?

Tôi để ở Hanoi mà đòi vào làm ở chỉ... đã 4 năm rồi, tôi chỉ có thể thưa tòa Hanoi năm 1920 thì có thể kiện được không?

TRẢ LỜI. — Phải làm đơn kiện tại tòa án Tây về hạt người mắc nợ ấy ở, vì hai lẽ:

1· Người mắc nợ ông là người quốc tịch Pháp hay người Pháp;

2· Ông là người thuộc-địa Pháp vì ông đẻ ở Hanoi.

Nếu người mắc nợ là người bảo-hộ hay là thuộc-địa của nước Pháp tại ông mới có thể xin cầu thúc thân thể được (bỏ tù nợ); chứ người mắc nợ ông đây là người Pháp thì ông không có thể xin thi-hành lệ ấy được.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 14 độ
15 giờ 17 độ

Giá thóc gạo:

Gạo hạng nhất, một tạ.		10 $ 65
— nhì,	—	10 25
— ba,	—	9 60
Thóc hạng nhất,	—	6 70
Bắp ngô	—	7 30

Giá bạc. — Kể từ ngày 19 Janvier 1925, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 1 $ 25.

Tin tàu. — Tàu *d'Entrecasteaux* » mang thư sang Pháp, trừ các hòa-vật có khai giá không kể (sẽ chuyển sang tàu *Chili*), đến ngày mai thứ ba 20 janvier sẽ ở Hải-phòng chạy thẳng Saigon rồi sang Pháp.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyến xe lửa 1 giờ 32 ngày mai.

Quan Toàn-quyền sang Lào đã về. — Quan Toàn-quyền đi kinh-lược bên Lào đã đi ô-tô về đến Hanoi chiều thứ bảy vừa rồi, lúc 4 giờ rưỡi. Trước ngài vẫn định đi xe lửa riêng ở Vinh chạy đêm ra, song vì đường này đêm trước phải hai đoàn xe và nhau khiến cho đường khó đi, nên ngài lại đi bằng ô-tô.

Khi quan Toàn-quyền về đến qui phủ, thì có quan phó Toàn-quyền và các quan đến tòa trong phủ ra nghênh-tiếp ngài.

Quan Chánh thanh-tra thuộc-địa Ksir và các quan thanh-tra Dimpault, Moretti, Pages, Boissons đến chào ngài, chỉ có quan Thống-sứ Ai-lao và quan Chưởng-lý Toussaint.

thanh-tra thuộc địa. — Sáng hôm nay hồi 10 giờ quan Toàn-quyền đã tiếp quan Chánh Thanh-tra thuộc-địa Kair cùng các quan đi phái-bộ với ngài. Chiều hôm nay thì quan Toàn-quyền đáp lễ lại.

Quan Thống-soái đi thanh tra. — Quan Thống-soái Andlauer trong khi đi thanh tra lần trước có đi thăm những đồn này là Lạng-sơn, Nacham, Đồng-đăng, Thất-khê, Quảng-uyên, Trùng-khánh-phủ, Bảng-Kra, Tra-lnh, Nguyên bình, Soc-giang, Chợ-chu và Thái-nguyên. Đến ngày mai ngài lại đi thanh tra chuyến nữa cho đến 28 janvier mới về. Lần này quan Thống-soái đi về đọc biên thì nhất là các hạt Moncay.

Quan Khâm-sứ Bosc về Ai-lao. — trưa hôm nay hồi 12 giờ quan Khâm-sứ Bosc đã đi tàu bay về Ai-lao. Vì khí-hậu ở miền Thượng-lao hôm nay không được thuận cho nên tàu bay không bay thẳng đến Luang-Prabang. Vậy quan Khâm sứ Bosc sẽ qua Vinh về Vientiane và bay qua dãy núi Trường-sơn ở Napé.

HIỆU BÁO-CHẾ :

CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert, Hanoi

Có bán đủ cả các thứ thuốc

NĂN HỎI QUYỀN MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở ĐÂY

Việc xe lửa dụng nhau ở đường vào Vinh. — Bản báo lại mới tiếp được của phóng sự riêng những tin sau này về việc xe lửa đụng nhau ở đường vào Vinh.

Từ ngày đường xe-lửa Đông-pháp dụng ra đến giờ, tuy cũng đã nhiều lần hoặc trượt bánh, hoặc đụng nhau, nhưng chưa bao giờ có chuyện xe nào đâm nhau dữ-dội và ghê-gớm như lần này, kể sự thiệt hại ước đến hơn ba đồng.

Nguyên đêm hôm thứ năm 15 rạng ngày thứ sáu 16 Janvier, có hai chuyến xe-lửa chạy, một chuyến chở hàng từ Nam-định vào Thanh-hóa và một chuyến xe-lửa đêm (mỗi tuần lễ có một chuyến) từ Hanoi vào Bến-thủy, cứ như mọi khi thì tháng đồng bên giọt, mà không biết làm sao đêm hôm ấy cái chuyến xe chở hàng lại cứ ỳ ạch ở chỗ kilomètre 170, cách cầu đâm rồng độ năm trăm thước tây, độ hơn một kilomètre nữa thì vào đến ga Hàm-rồng, mà không làm sao vào được, cho nên khi chuyến xe ánh khách Hanoi vào, cứ chạy thẳng, đâm đánh ầm một cái thật mạnh, sán cả toa ở đoàn xe lửa trước bị toa máy đoàn xe sau cưỡi lên trên gẫy tan tành, cái thì đổ nghiêng, cái thì nằm ngửa, đâm dụm nhau như một đống rơm, cái toa máy cũng xiêu vẹo hỏng hết trông chẳng khác chi con ngựa bất kham hai chân cất lên cái gỏ vậy.

Nhưng may cho những người làm ở toa máy chỉ bị thương xoàng mà thôi, còn những hành khách cùng đi đọc thì đỏ xiêu ngã vẹo phải một bữa hú vía kinh hồn chứ không việc gì cả. Chuyến xe-lửa này hôm ấy phải chuyển nhau mãi đến tám giờ rưỡi sáng hôm sau mới vào được đến Nghệ.

Cũng vì thế mà chuyến xe thứ nhất ở Thanh ra hôm 16 phải đình lại vì đến nay các chuyến xe-lửa ở Hanoi vào hay ở Thanh ra đều phải chuyển cả, nên chuyến nào cũng bị chậm đến ngót hai giờ đồng hồ.

Người ta nói rằng đi giảm hôm thì xe mới có thể chạy thông đồng được, nhưng công việc xem ra hãy còn miên man lắm, nên sở xe-lửa đã lấy lính khố xanh cùng lý dịch sở tại đến gác chung quanh chỗ ấy cả.

Hồi mười hai giờ rưỡi trưa hôm 17 quan Toàn-quyền đi ô-tô qua đấy cũng đứng dừng lại đến mười lăm phút đồng-hồ để xem và hỏi nguyên-do thế nào.

Việc này quan trên còn đang xét, nên bản báo chưa thể nói rõ được, vậy hãy xin kể qua để các bạn đọc báo *Trung-Bắc* rõ cái nạn ấy gớm ghê thế nào đã.

AI MUỐN LÀM GIÀU?

Một đồng bạc vốn mà lợi được hàng vạn !

Một đồng bạc vốn mà lợi được hàng ngàn, hàng trăm !

Muốn như thế, thì kíp mua một phiếu về cuộc sổ số, « Việc lập Đài kỷ-niệm các trận vong chiến sĩ. »

Phiếu ấy có bán ở các nơi công sở, và các cửa hàng to.

Tòa án Trùng-trị. — Sáng hôm nay, tòa án Trùng-trị đã xử những việc sau này :

Án cướp tơ. — Ngày 19 tháng 10 tây năm ngoái có hai người tên là Ng-v-Đầu và Ng-v-Luân làm công cho hiệu Vĩ-v-An đem 112 mèo tơ lên làng Vân-sa tỉnh Sơn-tây để bán. Vào hồi 7 giờ tối, lúc đó đến bến làng Vân-sa, những người ấy xếp tơ lên bờ để thuê người gánh. Lúc bấy giờ có một bọn vừa đàn ông vừa đàn-bà, cả thảy độ 20 tên ở làng Hoắc-sa xúm lại mè-cả gánh tơ thuê. Chúng đòi 15 xu một gánh. Nương khi nhận 3 gánh thuê giá ấy rồi chúng lại đòi thêm. Chúng nhân lối giới xúm lại ăn cướp tơ rồi chạy. Những người ấy kêu lên thì lý trưởng trương tuần đến làng thì thấy 60 mèo tơ bỏ ở bờ sông. Sau xét ra thì bắt được tên Đã-g-đình-Thiều, Nguyễn-v-Giang, Lê-v-Ngôn, Ng-v-Hậu và Ng-v-Khoang ăn cắp tơ. Hiện tên Thiều có bán tơ cho một người láng, sau người ấy biết là của ăn cắp đem nộp hội-đồng hương-chính. Hỏi tại tên Thiều chối là tơ bắt được và những tên kia thì khai là tơ của tên Thiều bắt được cho chúng. Ng-v-Thiều là lái đò làm chứng hiện ốm không đến hầu được, nên tòa hỏi xong hoãn đến mồng 2 tháng 2 tây mới lại xét.

Bội tín. — Ngày 22 tháng 10 tây năm ngoái có ba người tên là Phạm-thị-Cả, Ng-thị-Hai, Ng-t-j Ba giao một bọn vải đáng giá 88 đồng cho Ng-thị-Ấ là thợ nhuộm ở làng Vẽ-linh Hà-đông để nhuộm. Nhưng thị ấy nhận vải nhuộm rồi không trả. Tòa phạt thị ấy ba tháng tù, 50 quan và bắt phải bồi số vải ấy trả bên nguyên đơn. Còn Phạm-thị-Huế cũng bị can về việc ấy thì được tha, vì xét không đủ chứng cớ.

Dùng thẻ tùy-thân của người khác. — Ng-đức-Tiếu, làm hồi, một hôm cãi nhau với vợ, mang hòm quần áo đi. Lúc đi đường, linh cảnh-sát gặp hỏi thì đưa thẻ của người khác nhận là tù ăn treo.

Án kết lại. — Nguyễn-viết-Thụy là chauffeur của máy ô tô cho M. Olléac chở hành-khách đường Hanoi Hà-đông bị thua ngày 27 tháng 7 tây năm ngoái cho xe chạy, khi tránh một cái xe đạp để máy vô ý chạm phải một người đàn bà tên là thị Tỷ bị thương. Ngày hôm 20 tháng 10 tây năm ngoái, tòa xử về việc ấy, đã có trát gọi không đến hầu, nên tòa làm án vắng mặt phạt 15 ngày tù và 50 quan mà tiền phạt và tiền lệ-phí thì cũng xe phải chịu trách nhiệm. Nay Ng-v-Ết-Thụy kháng cái án phạt vắng mặt ấy, nên tòa lại xét lại. Sáng hôm nay hỏi thì bên bị cáo khai là nguyên hôm ấy có một cái xe đạp máy đi trước xe ô-tô, đương đi đường không rõ tại sao dừng lại, nên phải cho ô-tô tránh về tay phải. Lúc bấy giờ thị Tỷ gánh nước mắm đổi vai nên xe ô-tô chạm phải quang gánh thị Tỷ ngã bị thương xoàng. Tòa đã xong hoãn để nghị án.

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montès

54, RUE PAUL-BERT, HANOI

DẦU-GAN-CÁ-VIÊN

(*Capsules huile de foie de morue*)

Mỗi ngày uống hộp viên, sáng 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.

Giá mỗi lọ : 0 $ 90

油 肝 幹 資

早 飯 式 前 服 飲 欧 油 健 食 晚

Cá ăn điện cho những người chưa được chính ngạch. Trong sổ báo ngày 16 janvier bản quán đã dịch đăng tờ nghị-định quan Toàn-quyền cho các viên chức phụ biện, ăn công nhật, hay là bổ theo hợp đồng và biện dương tòng sự tại các tòa Sứ Bắc kỳ cùng các sở thuộc Bắc-kỳ hợp lệ thì thì có thể xin cải vào chính ngạch cả. Có nhiều ông hỏi bản quán những sở thuộc Bắc-kỳ tại đại khái như những sở nào.

Cứ như nghị-định ấy thì những ông làm các tòa Sứ cùng các sở thuộc Bảo-kỳ như Học-chính, Công-chính, Nông chính, v. v. đều có thể xin vào chính ngạch cả. Còn những sở thuộc về các thành phố thì hình như không được cùng những sở thuộc về phủ Toàn quyền cũng không thấy nói đến.

Song bản quán tưởng Nhà-nước để cho những người thi cử ngạch Bắc-kỳ được cất ăn điện ấy thì nên rộng ơn cho thất cả các ngạch, từ nay trở về trước, bất cứ là ngạch nào, vì những người bổ theo ba lối trên kia tưởng cũng không có mấy. Và những ông ấy nếu cứ để như cũ thì bị thiệt ít nhiều, lại hay bằng để không có, thăng lương đã chậm mà lại không được hưởng những quyền lợi khác như phụ cấp đồ ăn đất, phụ cấp thuê nhà, vân vân. Vậy tưởng các lối Ái-hữu các ngạch, thiết gọi là ái-hữu thì nên trình cầu giúp anh em việc đó và cắt rằng chính-phủ cũng rất lòng rộng ơn cho cả.

AUTOS D'OCCASION

Studbaker 6 cylindres. 18 HP 1.600 $

Citroën torpédo. . . . . 10 HP 1.200 $

Fort — . . . . 10 HP 400 $

S'adresser à l'Usine Électrique.

— Quan Toàn-quyền vừa ký nghị-định từ nay trở đi phàm các binh lính (lính khố đỏ) đã được lưu bổng theo như luật ngày 31 mars 1919, sắp thải hồi hay là đã có giấy hưu bổng tạm rồi thì sẽ được cấp một cái thẻ cấn cước không phải trả tiền theo như kiểu mẫu đã nói trong nghị-định ngày 9 novembre 1918 do nghị-định ngày 22 avril 1922 sửa đổi lại.

Không có văn-bằng gì cũng có thể thi thông-ngôn ngạch tòa-sứ. — Quan Toàn-quyền vừa ký nghị-định sau này :

Việc tuyển các thư-ký ngạch tòa-sứ Bắc-kỳ thì nhất-thiết phải do sự thi cả.

Song những ký thi lấy trong những người có bằng tuánh-chung hay là bằng cao-đẳng tiểu-học Tây (B. E. P. S.) mà vẫn không đủ thì sẽ đặt ra những kỳ thi thêm cho cả những người không có các văn, bằng kỳ cũng được dự thi thư-ký tập-sự lương bổng đồng-niên lúc mới là 350 đồng.

PHÒNG - THĂM - BỆNH

CỦA QUAN

Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET

Thương chủ đệ ngũ đẳng Bắc-đẩu bội-tinh.

Nguyên chuyên về ngoại khoa tại bệnh-viện Tanis, Fez, Rabat, Casablanca Port-Said (Ai-cập) Huế.

Nguoại khoa, hóa sinh, chữa mắt và các thứ bệnh liệu bệnh giang mai

Giờ khám bệnh : Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 14 — đến 17 —

KHÁM BỆNH : Giá 3 đồng một lần

XIN GIẤY LÀM-CHỨNG : GIÁ 1 $ 50

Phòng khám bệnh tại : ĐƯỜNG GIA-LONG, 32.

GIÁY NÓI SỐ 236

8.301

Việc tuyển lính ở Đông-pháp. — Theo lệnh mới của quan Thống-soái Đông-pháp thì từ ngày 1er Mars 1925 này trở đi, ở Đông-pháp sẽ chia ra làm bốn sở tuyển lính như sau này :

Bắc-kỳ, Ai-lao : — Sở Hà-nội gồm các tỉnh Bắc-kỳ thuộc đạo quân thứ nhất là (Hà-nội, Hà-đông, Sơn-tây, Phúc-thọ, Yên-bay, Tuyên-quang, Hòa-bình, Sơn-la, Lao-kay, Nam-định, Ninh-bình, Hà nam, đạo quan binh thứ ba, từ tỉnh Thanh xứ Ai-lao.

2 Sở Hải-phòng gồm các tỉnh thuộc đạo quân thứ hai (là các tỉnh khác ở Bắc-kỳ).

Trung kỳ : Sở Tourane gồm toàn hạt Trung kỳ và thuộc thẩm quyền quan chưởng binh ở Huế.

Nam kỳ, Cao-mên : — Sở Saigon thì vẫn y nguyên như cũ.

Dạy cơ xếp đặt mọi lẽ ra sao thì do quan binh định liệu sau.

Từ ngày 1er Mars này trở đi các phòng giấy quan binh với cái sở tuyển các tỉnh chỉ giao thiệp thẳng với các sở mộ binh mới lập thôi. Các thẻ-lệ đương thi-hành chỉ cần cải những điều sau này :

Các tỉnh thuộc hạt Trung-kỳ thì tuyển về sở tuyển binh Tourane ; các tỉnh về khu Bắc-ninh thì thuộc về Hải-phòng ; các tỉnh về khu Nam-định thì thuộc về Hanoi.

Ngạch Học-chính. — M. Ng-mậu-Lâm, quản làng Hành-thiện, phủ Xuân-trường, giáo-học tại trường Vũ-điện, phủ Lý-nhân, nay được phép đổi tên là Ng-mạnh Sâm.

Sở-đẳng ở làng Phạm xá, tổng Cam-lâm, huyện Kim-thành (Hải-dương).

Cái nạn xe lửa. — Sáng hôm 13 Janvier một người cai dồn xe ở ga Hà nội, đương khi cầm cờ ra hiệu để dồn các toa ở sân ga, vô ý thế nào mà bị ngay toa máy đâm phải ngã lăn vào trong đường sắt, đến khi lôi được ra thì khắp mình mẩy đều bị trọng thương. Nhà ga lập tức mang vào nhà thương Phủ-doãn thì đã mê man không biết gì nữa. Xem ra thì là phải đã rách, nên đến sáng hôm sau thì chết.

Cải chính. — Trong mục « Xuân thủ đàm ân » đăng ở số báo ngày 16 janvier vừa rồi, có tên M. Lê-Cẩn, trí huyện *Tiên-du*, (Bắc-ninh), đã g lầm là trí-huyện *Tiên-lữ*, vậy nay cải chính lại cho đúng.

Có đầu bị quan viên đánh vỡ đầu. — Tối hôm thứ bảy ở xóm chiếc dưới Khâm-thiên có một đám quan viên đánh chị-em vỡ đầu không biết là tại làm sao, đến nỗi có cả linh huyện đến lôi hai bên vào huyện !

Ng ẻ chơi nghỉ lắm lúc cũng hay, cái tâm lý các làng chơi nghỉ lắm khi cũng lạ, mà trong cái cảnh chị em sao lắm chuyện cũng nực cười, khi yêu thì yêu quá, nâng như trứng, hứng như hoa, khi ghét thì ghét ngon, vỡ cả đầu, đau cả trán, thế thì k ăng b ết cái cách xử-thế của quan viên cô đầu cô-đầu quan viên đối đãi với nhau ra sao ?

Lại một chuyện đánh nhau. — Lại đó trưa hôm chủ nhật ở một nhà thợ may quẩn áo tây ở phố Bờ-hồ cũng xảy ra một chuyện nhà hàng đánh khách vỡ cả mặt, không biết vì cớ làm sao ? Thôi, thàng tận năm cùng, các ông các bà còn yên nhau ci i thế ?

Nạ- ô-tô. — Một ngày chủ nhật xảy ra luôn hai cái nạn ô-tô ! Hồi quá bốn giờ chiều hôm qua, một chiếc ô-tô ở phía Hạch-mai đi đến bóp ô Cầu-đền đụng phải một cái xe sắt trên có một người đàn ông ngồi, người ngồi xe và người kéo xe đều bị thương xoàng thôi, song cũng phải một mẻ kinh thần tàng đởm.

Lại cũng giờ ấy ở trên phố hà-g Gai có một chiếc ô-tô đi phải một cậu bé chừng 5, 6 tuổi, con nhà hàng kim hoàn, cũng ở phố ấy. Khi xe mới đụng phải thì đứa bé ngã lăn ra đường, tuy không phải trong tích phạm, song chắc ngã đi một cái lâu, tức đó có một người thiếu-phụ vừa đi tới, thấy thế, ôm xốc ngay đứa bé con lên lòng một cách rất âu yếm, đợi đến lúc người bố mẹ có con ra nhận mới thôi !

Ôi ! giữa đường gặp sự, nữ-lưu kia nào kém mặt anh hàng ! tưởng cũng đáng khen lắm vậy. Hai cái nạn ô-tô này, sở cảm đã phải người đền làm biển-bản.

Phường nhạc-binh nghỉ tết. Vì các linh khố-đỏ về thời hai trường nhạc binh về nghỉ tết, nên tối thứ bảy vừa rồi không có rạp đèn và chiều c ủ-nhật 18 Janv không có cử-nhạc ở công-viên. Tối chúc rước đèn và cũ-n ạc ở công-viên phải tạm đình từ nay đến ngày 8 février sau mới lại có.

Chợ tết. — Chỉ-nhật hôm nhằm vào ngày phiên chợ, nên quang-cảnh chợ tết t ật là náo-nhiệp. Ngay từ bảnh mắt đã thấy nhiệp những người, nào kẻ qua người gánh, nào kẻ đi xe, người

(Xem trang thứ ba, cột thứ hai)

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

Nhân dịp ngày tết Nguyên-đán

Xem các gian hàng bán đồ dùng trong nhà, đồ xứ, đồ xanh, đồ thủy-tinh.

Các đồ hàng bán xon, giá rất rẻ.

Có nhiều thứ đồ dùng để tặng. — Đồ vàng bạc, đồ nữ-trang.

THÚY-HỦ'

NGUYỄN-BỔ-MỤC dịch thuật

...Ta chưa được bái-yết bao giờ, chỉ bằng ngày nay ta nhân tiện đến đây. Ông ta có lòng khinh thế trọng nghĩa, hay giao kết những tay hào-hán và cứu giúp các người có tai-nạn, thật là một tay *Mạnh-thường-quân* (1) ở đời này đó. Hai ta nên đến đây thì hơn.

Tống-giang nói :

— Trong lòng ta cũng nghĩ như vậy. Ông *Sài* đại-quan-nhân bấy lâu đã thường có thư-từ đi lại với ta, nhưng ta vẫn chưa được lần nào bái yết.

Hai anh em bàn nhau, rồi thẳng đường đi sang *Thương-châu*. Trong khi đi đường, vượt suối trèo non, sự gian-khổ ấy kể sao cho xiết, nơi ăn chốn ngủ thật là « *Xênh nhà ra thất nghiệp* » vậy.

Một hôm, hai anh em *Tống-giang* đi đến địa phận *Thương-châu*, hỏi thăm trang-viện của *Sài* đại quan-nhân, rồi tìm vào tới đó.

(1) *Mạnh-thường-quân* là người hào hiệp, hay có lòng dung-nạp, trong nhà lúc nào cũng thường có mấy nghìn người khách ăn.

Khi tới nơi, hỏi người trang-khách rằng :

— *Sài* đại-quan-nhân có nhà không ?

Trang-khách đáp rằng :

— Đại-quan-nhân còn đang bận thu thóc thuế tại nơi Đô-g-trang, kì ông có ở đây.

Tống-giang lại hỏi rằng :

— Từ đây sang Đông-trang cách xa bao nhiêu ?

Trang-khách nói :

— Độ hơn 40 dặm.

Tống-giang hỏi :

— Chẳng hay đi về lối nào ?

Trang-khách nói :

— Dám hỏi hai ngài về họ gì ?

Tống-giang nói :

— Tôi là *Tống-giang* ở huyện *Vân-thành* đây.

Trang-khách nói :

— Có phải tức là ông *Cập thời-vũ Tống* ấp-tư đó không ?

Tống-giang nói :

— Chính phải đó !

Trang-khách nói :

— Đại-quan-nhân tôi thỉnh-thoảng vẫn nói chuyện đến ngài, chỉ tiếc chưa được gặp mặt. Nếu ngài đã là ông *Tống* ấp-tư thì tôi xin đưa đi.

Trang-k ách với-vàng đưa *Tống-giang* và *Tống thanh* đi sang nơi Đông-trang, mời vào ngồi trong một cái đình-tử, rồi bảo rằng :

— Hai ngài hãy ngồi đợi đây, để tôi vào báo với đại quan-n ân tôi ra tiếp.

Tống-giang nói :

— Xin vâng !

Nói xong, cùng *Tống-thanh* vào nơi đình tử, dựng ngọn giáo cỏi đao lưng và đặt k ăn gói xuống, rồi ngồi đợi ở đấy. Trang khách vào báo trong hồi lâu thì bỗng thấy cửa giữa mở rộng. *Sài* đại-quan-nhân cùng bốn năm người nữa lật-đật chạy ra để nghênh tiếp *Tống-giang*.

Sài đại-quan-nhân trông thấy *Tống-giang*, liền vội-vàng sụp lạy và thưa rằng :

— *Sài-tiến* này thật mong mỏi ngài đã cực, may sao ngày nay lại được gặp-gỡ ở đây, thật bõ cái lòng k ắt vọng trong bấy nhiêu lâu vậy.

Tống-giang cũng sụp lạy đ ể đáp lễ lại mà rằng :

— *Tống-giang* này là một kẻ tiểu-lại hèn mọn, ngày nay tìm đến đ ể muốn nương-tựa

Sài đại-quan-nhân đỡ dậy mà bảo rằng :

Đêm qua nhìn chăm hoa đèn, sáng nay nghe tiếng chim thước, không ngờ quả-nhiên được quí-khách giáng lâm.

Nét mặt *Sài-tiến* hãy giờ xiết bao tươi cười vui vẻ, *Tống-giang* thấy *Sài-tiến* tiếp-đãi một cách trân-trọng thì-thấy làm mừng, lại bảo *Tống-thanh* đứng dậy cháo *Sài-tiến*. *Sài-tiến* gọi người nhà xếp đọn các đồ hành lý của *Tống-giang*, lại cầm tay *Tống-giang* dắt vào nhà trong, mời ngồi nói chuyện.

Sài-tiến hỏi rằng :

— Dám hỏi đại-huynh đang làm ấp-tư ở huyện *Vân-thành*, cớ sao lại đổi thôi giờ mà quá bộ đến chơi đây được ?

Tống-giang đáp rằng :

— Bấy lâu tôi được nghe đại-danh của ngài, khác nào nh . tiếng sét bên tai. Dẫu đã nhiều lần được tiếp thư-từ, nhưng vẫn tiếc rằng chưa lần nào được bái yết. Ngày nay *Tống-giang* này xảy gặp một việc rất quan hệ, hai anh em trộm nghĩ, không biết tìm đâu được chốn nương-thân, sực nhớ ngài đây là một tay trọng nghĩa khinh tài, vậy nên phải đem nhau đến để nhờ cậy.

Sài-tiến nghe nói, cười mà bảo rằng :

Đại-huynh cứ yên lòng, dẫu phạm thấp ác đại tội mà đã đến đây thì cũng không can chi phải lo ngại. *Sài-tiến* này không phải nói khoác, nhưng giả-sử có quan quân kéo đến tra viện này, cũng chẳng dám coi t ường vậy.

Tống-giang liền đem việc giết chết con *Bà-tích* thuật hết đầu đuôi một lượt c ò *Sài-tiến* nghe. *Sài-tiến* lại cười mà bảo rằng :

— Đại-huynh có lo ngại, dẫu những người giết c ết mệnh quan, cướp phá p'-kết, *Sài-tiến* này cũng đám chứa ở trong nhà.

Nói xong, mới hai anh em *Tống-giang* đi tắm, rồi đem ra mấy bộ quần áo mới để thay đổi. Hai anh em *Tống giang* thay đổi quần áo mới rồi, *Sài-tiến* đưa vào một cái phòng kín mời ngồi, gọi người nhà dọn rượu uống.

Tống-giang ngồi giữa, *Sài-tiến* ngồi một bên đối diện với *Tống-thanh*. Khi ba người ngồi xong, có mười mấy người trang-khách thay đổi nhau để rót rượu và hầu hạ.

Sài-tiến ân cần mời hai anh em *Tống-giang* uống rượu, *Tống-giang* cầm tạ không biết đường nào. Rượu đã ngà ngà say, ba người đàm giải tỏ tấm lòng qui-mến nhau trong bấy nhiêu lâu, kể sao cho x ết.

Dần dần trời tối, đã phải thắp đèn, *Tống-giang* đứng dậy cáo từ xin thôi rượu, nhưng *Sài-tiến* không cho thôi, lại sai số ép nài uống mãi c o đến hết canh một. Sau *Tống-giang* đi ra rửa tay, *Sài-tiến* gọi một người trang-khách cầm đèn lồng đưa đi.

Tống-giang nói rằng :

— Uống rượu say quá, tôi p trốn đi ra ngoài một chút.

Khi *Tống-giang* đi vòng quang trước dãy nhà phía đông, bấy rượu say, chân cứ bước liều, ch đoái chi cả. Chỗ ấy có một ngòi lớn, bị bệnh sốt rét, đang ngồi cả suối.

Tống-giang cứ ngửa mặt bước t vô ý giẫm phải đầu cái xổng đôi bật lửa vào mặt người ấy, người giật mình kinh sợ, bỗng toát mồ ra, liền hầm hầm nổi giận, tâm áo *Tống-giang* mà quát mắng.

Người ấy nói :

— Anh là người ở đâu mà đ đến trên ghẹo ta !

Tống-giang cũng giật mình k sợ, chưa kịp trả lời thế nào thì ng trang-khách xách đèn lồng đ liền kéo to lên rằng :

— Ông này là một vị qui-kh của *Sài* đại-quan-nhân rất trọng đó, sao lại dám vô lễ nói càn !

Người ấy nói :

— Qui khách mới chẳng qui kh Khi ta mới đến đây, cũng là mộ qui khách rất trọng đãi chớ chi sau nghe lời bọn trang-khách, th ra lại có ý nuật-nhão.

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG
Máy mỏ-neo,
15 chân-kính
Mặt và kim
có chất dạ-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá.......... 11$50
BÁN TẠI HIỆU:
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Bert, — HANOI

Máy ảnh **Foldings** lắp bằng kính **Anastigmats** thực tốt. Giá từ 235 fr. 00.
Sporting-Photo, Hanoi

Có phải thổ-công ứng khẩu không?

Trưa hôm 23, khắp cả thiên-hạ nhà nào nhà ấy đều sắm sửa cỗ lớn mâm đầy, vàng hoa mũ giấy để cúng tiễn Thổ-công lên chầu giời.

Có một nhà kia không biết cúng bái làm sao, hay là lòng không thành, bỗng nhiên Thổ-công nhập vào một người nhà mà quát mắng đùng đùng, người nhà sợ hết cả hồn vía cứ kêu cầu van lạy xin ngài tha lỗi cho; Thổ công thấy vậy cũng bớt giận rồi ứng-khẩu bảo nhà ấy rằng:

« Tao chả thiếu gì quần áo mà tao cũng không thèm gì sôi thịt; tao sắp phải lên giời đi đường tất là khát nước, sao mày không mua cúng tao một cân chè **KIM-THÁI** *để tao uống cho đỡ khát lúc đi đường.*

Mộng-trung-Nhân lai cảo

2101

Một cái nguy-hiểm trong xã-hội

Trong lúc bắt đầu có mưa bụi này, các bệnh ho, đau màng phổi, nói tóm lại là tất cả các bệnh đau về bộ máy hô-hấp, lại sắp nhiều lắm, vậy cần phải cẩn-thận lắm mới được. Thực thế, bệnh ho không chữa cẩn-thận nguy-hiểm thế nào, tất ai cũng biết. Bệnh lao trong xứ này, nguy-hiểm lắm thay, vì mỗi năm bệnh ấy làm hại hàng vạn con người, bệnh ấy vẫn rình mà làm hại đó. Muốn tránh khỏi bệnh ấy phải giữ buồng phổi cho mạnh khỏe, thì chỉ có một cách là uống:

Cachets du Docteur Nofal
0$95 một hộp

Mỗi ngày uống hai cachets (trước mỗi bữa cơm uống một cachet) thì thấy kiến hiệu quả kỳ sở vọng.

Nếu phổi yếu, không chịu được thời tiết ẩm nhẩm, và giá lạnh chớ có chờ đợi nữa, nên dùng ngay!

Le sirop Nofal Thiocol

Nhiều thầy thuốc khuyên dùng thuốc ấy trị hết hẳn bệnh.

Giá tiền là 0$90.

Hai thứ thuốc ấy ở hiệu CHASSAGNE, Phố Paul Bert có bán.

Muốn hỏi điều gì hiệu ấy cũng sẵn lòng chỉ bảo cho.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh lậu là một bệnh rất khó chữa. Muốn cho tuyệt được nọc, tất phải tiêm thứ thuốc trừ trùng lậu (Vaccins antigonocciques). Song các tỉnh xa vơ ở Hanoi, cũng ít người biết dùng cách tiêm đó.

Nếu không muốn dùng tiêm thì có thể dùng vaccins bằng thuốc viên:

Rhéantine Lumière
thuốc hoàn bằng viên.

Cách dùng: *2 viên buổi sáng.*
2 viên buổi chiều

Giá: 1$20

quyền; bên nữ thì thím tài, cô tây, mợ phán, cô ấm, lũ lượt hí-hửng quần lành chăm áo đoạn, ô-đầm quệt quần hộp, trông rõ hệt như ngày xuân chơi hội chứ không phải là đi chợ để mua bán sắm sửa gì vậy.

Ấy cũng vì sự đi chợ kỳ-khôi như thế, mà có người bán hàng đã phải kêu lên rằng: chợ tết rực đông, bằng không bán được, thì có lẽ thiên-hạ nô nức đến đây để cầu lấy được chen chúc nhau cho vui đấy thôi!

Cháy. Hồi 3 giờ 15 ngày hôm qua nhà thị Năm ở đường Hà-nội bên Hạ-lý phát hỏa, thiệt hạ mất 350 đồng.

Lạc mất con. Con gái thị Bít lên 2 tuổi ở số nhà 17, phố Commerce tự nhiên thấy mất từ hồi 15 giờ rưỡi ngày thứ sáu trước.

NAM-ĐỊNH

Kỳ thi lấy học-trò vào học — Vì có nhiều đơn xin học, nên quan đốc-học các trường Nam định đã yết thị mở một kỳ-thi lấy học trò vào các lớp (từ lớp nhất đến lớp năm). Vậy ai đã gửi đơn xin học rồi thì đến 8 giờ sáng hôm thứ năm 5 février 1925 vào trường trong (Ecole Jules Ferry) ứng thi; ai chưa gửi đơn xin thi kíp gửi ngay kẻo chậm.

Đá bóng thi. — Trong dịp nghỉ tết Nguyên-đán này có lẽ hội thể-dục Kiến-hương trong Thanh-hóa sẽ ra Nam đá bóng thi với hội thể dục ở Nam-thành.

Cứ như lời thư trong hội Kiến-hương ra thì sau khi đá bóng tối lại còn diễn-kịch nữa. Mà diễn-kịch thì có lẽ cả nhờ nữ sỹ Bạch-yến ra giúp đỡ.

Tiếp được thư, ông hội-trưởng Nguyễn-nhân-Nghĩa đã ủy ông giáo Tuân tổng thư-ký hội thể-dục «*grand air*» viết thư hoan nghênh và hẹn chiều 31 Janvier tới nơi này thi kỳ ai cuộc.

Bà con chỉ chờ tên đích xác thư trả lời của hội Kiến-hương là sẽ được hưởng một cuộc vui vẻ trong dịp xuân tiết này. Đích ngày nào sẽ đăng báo sau. X.

HÀ-ĐÔNG

Xuýt nữa thì mất lợn. — Vừa rồi, một người nhà quê tên là Đỗ-v-V nh ra chợ Hà-đông mua 2 con lợn, liền thuê xe để lợn lên để tải về nhà, nhưng lại còn muốn mua mấy thức đồ tết nữa luôn thể, bèn bảo 2 tên phu xe đã thuê đó trông lợn hộ, để mình tạt đi mua. Lúc trở lại thì — ối thôi! — hai tên phu-xe đâu mất mà lợn cũng đã cùng chúng bay đằng nào rồi. Hốt hoảng quá! người nhà quê liền trình ngay sở sen đầm, thì sở sen-đầm cho đi dò xét, tóm ngay được hai tên phu-xe gian-dảo kia là tên Trần-v-Chất và Bùi-hữu San, quán làng La-dương đương tải lợn chực trốn.

GIA - LÂM

Con ai mà nỡ bỏ hoài? Vào hồi gần hai giờ đêm hôm 22 rạng ngày 23 tháng chạp ta vừa rồi, M.Phạm-Thức là quản cảnh sát đi tuần về tới trước cửa nhà ở phố Ái-mộ, bỗng trông thấy bên vệ đường có một cái bọc trắng, vội-vàng chạy lại mở xem thì thấy một đứa trẻ con mới đẻ được độ 15 ngày hãy còn sống. Mang vào trong nhà soi đèn thì thấy là đứa con gái, đầu đội mũ nhung, lót một cái chăn bông bằng vải trắng, soi kỹ thấy cổ nó có đeo một cái thư. Cái thư ấy lời lẽ rất là bi ai và dài lắm đại ý nói rằng: Người bỏ đứa con ấy là con nhà gia thế, bởi cả nể cho nên mới nhỡ nhàng, thì xin ai gặp ra tay tế-độ. Cuối thư lại có điểm chỉ bằng ngón tay cái. M. Thức nhận lấy và đi tìm vú để nuôi đứa trẻ vất vả ấy.

Thương thay cho đứa trẻ! đầu xanh đã tội tình gì, nếu không sớm gặp người cứu thì đêm khuya lạnh lẽo như thế, tất là không sống nổi, À nào thế nhỉ? Con nhà gia thế mà thế ru!

Lâm quang-Mục lai cảo

QUẢNG-OAI (Sơn-tây)

Cuộc đá bóng thi. — Hôm thứ 5 vừa rồi, các ông giáo trường Pháp-Việt phủ Quảng-oai có cho học-trò lên trường Pháp-Việt Phú-xuyên để đá bóng thi với học-trò trường ấy. Đá vào độ 2 giờ đồng hồ thì nghỉ, mỗi bên được một ván. Nghe đâu đến chủ nhật này các ông giáo trường Phú-xuyên lại cho học trò xuống trường Quảng-oai để đá thi nữa, vì bận trước chưa phân thắng-phụ.

Ở nơi hương-thôn mà chú trọng đến sự thể-dục như thế, thực đáng nên mừng vậy.

Một người xem lai cảo

tên Ng-v-Coi, 18 tuổi, làm nghề đánh cá, vặt tội lấy một cái túi bạc, trong có đựng ít tiền của Mme Dumas ở Nam-định đánh rơi ở con đường ở quãng làng Ngọc-thụy. Cả tên Phạm-v-Hữu 26 tuổi, Phạm-văn-Chuyên 41 tuổi, cũng can về tội ấy đều đã bị bắt.

ĐỒNG-MO (Lạng-sơn)

Trộm như rươi. — Phố Đồng mo là một phố đông đúc dân cư buôn bán sầm uất, và lại châu sở tại ngay đấy, thế mà không mấy đêm không có người kêu mất trộm. Vì tuần phòng trễ nải nên quân trộm cắp càng ngày càng sinh sản ra nhiều. Vậy ước ao rằng quan trên nom xuống và những người có chức trách nên lưu tâm, để cho dân phố được yên ổn.

Nguyễn-văn-Lương lai cảo.

CAO-BẰNG

Vô ý bị thiệt mạng! — Ngày hôm 14 Janvier ở Quảng-nguyên có xảy ra một việc rất thương tâm. Số là có một thầy làm sở giây thép, bấy lâu vẫn chơi súng bắn chim, ngày hôm ấy đi bắn về lại quên không lấy đạn ra và không treo cất ngay, còn để khẩu súng ở giường. Người vợ thấy súng chạy lại lấy tay thế nào mà phát lên tiếng thật dữ tin vào mình chết ngay lập tức. Thảm thay! nghe đâu đã có mang hai ba tháng, thế là một mạng thành hai. Tội nghiệp! Ấy đấy bà con ta chơi súng phải nên cẩn thận.

X. lai cảo.

HÒA BÌNH

Quan Thống-sứ đi kinh-lý. — Hôm thứ tư 14 janvier, quan quyền Thống-sứ Krautheimer lên kinh lý tỉnh Hòa-bình, có quan Học-chính tổng-trưởng cùng đi với ngài. Hồi 7 giờ xe ngài đến địa hạt châu Lương-sơn. Khi qua trước cổng châu có quan châu Lương-sơn và quan phó châu cùng các quan lang và tổng lý đứng chào. Trước cổng châu trần thiết hương án tàn lọng cờ quạt rất lịch sự lại có hội kèn musique của quan chánh quan lang ở Kè-sơn thổi bài Marseillaise chào mừng.

Đến 8 giờ rưỡi thì ô-tô quan Thống-sứ lên đến tỉnh, quan công-sứ và quan chánh-lang đi ô-tô xuống đón từ bến Ngọc Khi lên đến tòa sứ, có quan giám-binh sắp lính bồng súng chào, trước cổng tòa có treo cờ và có dựng khải-hoàn-môn trông rất trang-nhã ngoạn-mục. Quan Thống-sứ tiếp-kiến các quan Tây, Nam tại tòa Sứ, tiếp kiến từng người rất ân cần, đoạn rồi ngài đi xem trại khố-xanh, sở đề-lao, rồi vào xem trường hội kỹ-nghệ, thấy học trò kỹ-nghệ bản tỉnh mới học chưa bao lâu mà đã tấn tới nhiều như thế, ngài lấy làm khen ngợi lắm, rồi xem trường Pháp-Việt.

Hồi 9 giờ rưỡi quan Thống-sứ lại đi ô-tô lên Chợ-bờ, quan công-sứ và quan chánh-lang cũng đều đi, khi đến Chợ-bờ có quan đồn và quan chánh phó châu Đà-bắc ra chào mừng. Ngài đi dạo xem các phố Chợ-bờ, rồi lên Suyut, ở đấy có quan chánh phó châu Mai trần thiết bài vọng và khi ngài đi từ tỉnh qua phố Phương-lâm và trước cổng châu Kỳ-sơn phố Chợ-bờ, phố Suyut, quan dân sở-tại đều có trần-thiết bài vọng một cách rất trọng thể.

Buổi trưa ngài xơi cơm tại công-đường Mai-châu (Suyut) hồi 5 giờ chiều ngài về đến tỉnh nghỉ tại tòa sứ một lát, rồi trở về Hanoi.

Các con đường cái từ Hanoi lên đến Suyut mấy hôm trước được tin quan Thống-sứ lên kinh lý, thì đã sửa sang thực tốt, Ngài rất lấy làm bằng lòng. V. T. G. lai cảo

HON-GAY

Ai có con lạc? — Bản-báo tiếp được bài sau này của một người nói là bị mẹ mìn dỗ đem bán sang Tàu đã ngót hai mươi năm nay, nay mới trốn về được, nhưng quên cả quê quán, xin đăng lên báo để tìm người thân thuộc. — Tôi bị lưu lạc quê người, năm nay đã 23 tuổi, lòng vẫn nhớ phảng phất quê hương cha mẹ, người nói tôi nguyên người Thái-bình, nhưng tôi chưa chắc. Tôi chỉ nhớ khi lạc mới bảy tuổi, thân thể đầy đà, da dẻ trắng trẻo, nhà còn cả bố mẹ, 7, 8 anh em và 1 người em gái bé, tôi đứng vào hàng thứ ba hay thứ tư, tên gọi là Dần. Người nhà ai cũng mến tôi hơn cả. Bố tôi có làm một chức gì nho nhỏ đi đánh thuế hay là thu thuế. Hôm tôi lạc là chính hôm bố tôi đi thu thuế, bố tôi cho tôi ngồi xe cùng đi, đến nhà kia, bố tôi cầm sổ đi vào trong nhà, tôi mải xem ngóng đi quá ít nhà, bị một người cho ăn bánh rồi dỗ xuống một chiếc thuyền tôi đi bán, lạ thung thổ không sao tìm về được. Hôm đó mặc bộ quần áo tây vàng, hiện nay hãy còn làm dấu tích.

Vậy ai là cha mẹ thân thuộc tôi xin nói cho tôi biết, để tôi tìm về.

Ký tên: Dần.

VIỆC KINH-ĐÔ

Làm chay trả lễ. — Mấy hôm nay chùa Tường-vân làm chay ba ngọ suốt ba ngày rằm, mười sáu, mười bảy vừa rồi tại chùa ấy, kẻ thiện tín đi hành hương thì lễ tấp nập lắm người và đàn cuộc diễn dương rất là linh đình náo nhiệt. — Nghe đâu cuộc trai đàn ấy là một cuộc trai đàn của gia quyến cụ lớn Thân đại-nhân trả lễ cho thuyền nha vì trong khi cụ lớn mắc bệnh thì có cầu nguyện tại chùa ấy để nguyện bằng phật-lực bảo hộ bình an, nay cụ lớn đã bình phục khương cường thì gia-quyến mới thiết đạo tràng để làm chay trả lễ.

VIỆC TRUNG-KỲ

THANH-HÓA

Bệnh đậu mùa. — Trong vài tháng nay bệnh đậu mùa phát lên nhiều nơi, nhất là mấy hạt trong hạt phủ Hoằng-hóa là làng Phượng-định, Tào-xuyên và Nguyệt-viên; tuy nhà-nước cũng đã hết cách phòng bị, mà cũng không sao trừ tuyệt được cái bệnh ghê gớm ấy, vì nỗi dân nhà quê mình chưa biết cách vệ-sinh mà đề-phòng, cho nên hễ bệnh đã phát ra là suốt trong cả làng đều mắc phải.

Nghe nói mấy làng nói trên này hại hơn cả, còn nhiều làng khác nữa cũng có hại song tầm thường thôi.

Nhân việc này thiết tưởng các quan sở tại cũng nên biểu yết cho dân chúng biết mọi sự đề-phòng, như là sự chủng đậu chỉ được có 5 năm rồi lại phải chủng lại, như khi nào có bệnh phát ra thì phải đem ngay bệnh-nhân tới nhà thương mà điều-trị, mà nếu người nào không đưa lên nhà thương được thì phải để riêng bệnh-nhân ra một nhà mà cấm không cho ai đến thăm nom, và chẳng may nhà nào có người chết về bệnh đậu mùa thì bao nhiêu người nhà đều phải tới nhà thương mà điều-dưỡng, cùng bao nhiêu đồ đạc phải tẩy uế, quần áo của người đều phải đem đốt, v. v., như vậy có lẽ cũng bổ ích cho dân quê ta đôi chút, vì người nhà quê mình phải cần có người trên xếp đặt cho, thứ nhất là

Hội Trí-tân. Hai giờ chiều hôm chủ nhật, (11 janvier) tại hội-quán hội Trí-tân, các hội-viên tề tựu, có quan phó-sứ Boutonnet làm chủ tọa.

Trước khi bàn hội đồng trị-sự mới, thì ông hội-trưởng là ông Hường-Lân có đọc một bài diễn-văn khá dài, kể rõ các việc hội trong năm vừa qua.

Xong rồi các ông hội-viên bỏ vé kín bàn hội-đồng trị-sự năm 1925, có quan phó sứ ngồi chứng-kiến. Những ông sau này đã được trúng cử:

MM. Bùi-tường Lân, chánh hội-trưởng; Nguyễn-v-Nguyên, phó hội-trưởng; Phạm-ngọc Thức, thủ quĩ; Phạm-ngọc Nghiêm, chánh thư-ký; Phạm-ngọc-Vui, phó thư-ký; Phạm-ngọc Qui, thủ tư; Phạm-ngọc-Xinh, Đỗ-kế-Liên, kiểm-sát.

VINH

Cái nạn ô-tô. — Chiều hôm 16 janvier vừa rồi chiếc ô tô của M cửu Tình đi đến đò Lường thuộc phủ Anh-sơn chẳng may đổ lăn kềnh xuống ruộng chổng gọng bốn bánh lên, nhưng may có gốc cây chắn ngang ngay đấy nên đến hơn chục người trong xe đều bò ra được không ai việc gì cả. Nghe đâu chỉ vì người *chauffeur* ngủ gật nên mới xảy ra cái nạn như thế.

Agents d'Annonces en Europe
POUR LE
« TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN »
Sté Mutuelle de Publicité
14, Rue Rougemont, PARIS (IXe)

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

— Những người có tuổi, đường khí huyết không lưu-thông được mạnh, hay sinh ra chứng nhức đầu, chóng mặt, đau lưng. Muốn khỏi những chứng ấy thì không gì bằng dùng thuốc:

Gouttes de Virginie
chỉ vài giọt khả dĩ khỏi bệnh.
Giá bán: 1$20 một lọ

A-LÔ!!! A-LÔ!!!

Ngài đi xem Hội-chợ Hanoi thấy cái gì là nên lưu-ý nhất?
— A-lô! Tôi thấy mấy cái xe-đạp **France Sport, Venus** *và* **Philos** *là nên lưu ý nhất, vì nó vừa đẹp và lại vừa bền lắm.*
— A-lô! Thế trong Hội-chợ bán ở đâu?
— A-lô! Tôi nghe đâu bán tại hiệu TIẾT-HIẾU-TRUNG đối TRÚC-THÀNH, số 66, Place Negret (Phố cửa Nam) Hanoi.
— A-lô! Tôi nghe đâu hiệu ấy bán nhiều hàng hạ lắm phải không?
— A-lô! Phải đấy!!
— Merci. Au revoir!!

Agents généraux en Indochine: CHAARIÈRE, DUFOURCQ, GARRIGUENC & Cie
PARIS — SAIGON — HAIPHONG — HANOI

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ hai 19 Janvier 1925

Chèo cải-lương
TRẬN CƯỜI THỨ HAI

Mới rồi diễn vở chèo cải lương này các quý khách chiếu cố đến xem đông, phần nhiều ngài đến chậm hết cả ghế ngồi. Vậy tối thứ hai này bản hiệu sẽ diễn lại để hiến các quý khách một buổi hát tất niên cho thỏa lòng hâm mộ.

Thu được bao nhiêu tiền bản hội cho cả bạn hát để sửa việc công đức.

Mời các quý khách hạ cố mua vui một tối đặc biệt trước khi bạn hát đi nghỉ tết.

Bán vé từ tối chủ nhật

Tối thứ ba 20 Janvier 1925
NGHỈ HÁT

Kính cáo để các liệt quí chư-tôn biết rằng: Bản hội định tối mồng hai tháng giêng ta sẽ bắt đầu khai diễn và soạn những tích hát rất hay rất lý thú, toàn giọng chèo để hiến các quý khách trong những buổi nhàn hạ và có hát ban ngày để hiến các cậu học trò trong những ngày nghỉ tết.

Tối chủ-nhật 25 Janvier 1925
(mồng hai ta)
PHÚC LỘC THỌ TOÀN

Tối thứ hai 26 Janvier 1925
(mồng ba ta)
MÃN ĐƯỜNG CÁT KHÁNH

Tết Nguyên-đán

Nay mai đã đến tết Nguyên-đán. Cha mẹ anh em sắp đến ngày được xum-họp đoàn-viên. Ta sẽ được thấy những người ta mến-yêu vì công-việc làm ăn mà xa nhà xa cửa. Người già, người trẻ, vui vẻ về cái buổi họp mặt ấy. Ai nấy tự hỏi nên mua quà gì bây giờ. Con cái thường tìm của cha mẹ thích mà tặng người. Nhưng các cụ già nuôi tuổi tác kia thì các cụ thích gì? Ta nên làm quà các cụ những thứ các cụ thích mà lại có ích cho các cụ. Ấy người làm con ai cũng phải tự hỏi câu ấy. Nên biếu các cụ những vị làm cho các cụ thêm mạnh mẽ, thêm vui vẻ, một thứ bồi bổ các sức-vóc, một thứ uống vào ngon miệng, một thứ rượu êm-dịu, bổ mà làm cho ngon cơm. Ta tưởng tìm được thứ quả như thế là hơn cả Rượu Tonique Tonkinois là một thứ rượu rất tốt, đức Đại-nam Hoàng-đế đã ban khen, thực là một thứ rượu nên dùng lắm.

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to!!

Rượu ấy bán ở hiệu **MONTÈS, 54, phố Tràng-tiền, nhà ba chuông.** *Nên đến ngay mà mua. Thường đến vụ tết, ông Montès bán nới giá: Tonique Tonkinois* **2$00** *một chai.*

NƯỚC HOA (các thứ):
«AZURÉA» «FLORAMYE» «IDÉAL RÊVÉ»
Mỗi lọ giá . . . . . 1$10

EAU COLOGNE RUSSE
Lọ nhỏ . . . . . . 0$80
Nửa lít 1.60

TAM-TỈNH-Y-TÔN

Phố hàng Giầu, số 35 — Namdinh.

Bản-hiệu chuyên nghề làm thuốc nội ngoại khoa, chế luyện cực tinh tế chữa đủ các bịnh mới, bịnh lâu, bịnh nguy bịnh trọng, số sống phúc còn chữa cũng được hồi sinh khởi tử giầu có lấy phải giá, người nghèo cũng quá không tiền xin thuốc cũng cho.

Chữa các bịnh như sau này: đàn ông mộng tinh, di tinh, lâu tinh, hoạt tinh, loãng tinh không đẻ, đàn bà kinh nguyệt không điều, huyết ít, huyết đen, huyết hôi, huyết tích, khí hư, bạch đái kinh thủy ra liên miên, sinh ra trăm chứng đau bụng đau tức kinh niên, ho lao, đàm suyễn, bất toại, phù thũng, phong thấp cổ chướng, sốt rét, sốt nóng, thổ huyết, khạc huyết, lị huyết, tả lị, giá mỗi hộp 1$00, đau mắt màng mộng giá mỗi chai 0$50.

Lậu giang mai

Bản hiệu chia ra bốn chứng lậu chỉ bốn thứ thuốc lậu độc, lậu tinh, lậu huyết, chi lậu, giang mai ba chứng đong độc hạ cam giang lậu, các bịnh không giống nhau, hưng thời ở trong, chứng thời ở ngoài, vì có ngài mắc bịnh uống thuốc sau mất đẻ mà người đàn bà lại sinh ra bịnh khí hư, bản-hiệu chế đủ các thứ thuốc chữa các bịnh giang lậu khỏi và không hại gì đến đường sinh dục mà người đàn bà không sinh bịnh khí hư được.

Thuốc lậu giá 1.00 một chai.

Thuốc giang 1$50 một chai.

Thuốc bổ 1$00.

Ống thụt 0 50.

Có bán thuốc chữa thuốc phiện ngài nào ăn đã lâu đảm uống cũng khỏi, mỗi trai giá 1 $ 00, chai con 0$10.

Quí khách ở xa viết thư về kể bịnh bản-hiệu gửi thuốc đến ngay gửi cách lĩnh hóa giao ngân.

TAM-TỈNH Y-TÔN

Phố hàng Giầu, số 35 — Namdinh.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Phàm những người làm nhiều việc phải nghĩ-ngợi thì thường hay đau về thần-kinh-hệ.

Bệnh chóng mặt, nhức đầu, sổ mũi, yếu đuối, gầy còm.

Như thế mà dùng thứ thuốc:

Glyphogenol Montès

là thứ thuốc rất thần-hiệu.

Đàn-bà trong cái thời-kỳ cho trẻ-con bú mà dùng thuốc này cũng tốt lắm.

CÁCH DÙNG:

Người lớn: 15 giọt buổi sáng và buổi chiều.

Trẻ con: 5 giọt buổi sáng và buổi chiều.

Giá 1$20

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU
(hiệu đầu nai)

Bệnh hao mòn, kém sức, yếu đuối, đều là những bệnh người ta thường hay mắc phải, vì làm lụng quá hay lo nghĩ nhiều. Nó làm cho kém cả chân huyết đi mà chính chân huyết ấy cũng lại còn yếu đi nữa. Vậy ta cần phải bồi bổ ngay vào chân huyết. Muốn bồi bổ cho chân huyết thì không còn thuốc gì hay bằng thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu nai). Thuốc này vừa bổ vừa chống khỏi bệnh yếu đuối, mỏi mệt, xấu máu, hao mòn sau khi mới khỏi bệnh ghíp, bệnh sốt rét, những bệnh lâu năm.

Thuốc này làm cho chân huyết bình phục lại như thường và lọc cho huyết được trong trẻo. Đàn bà sau khi ở cữ mà dùng thuốc này thì cũng tốt lắm, bổ hết cả mọi đường hay sức khỏe.

Các ông bác-sĩ đều bảo thuốc này là một thứ thuốc rất tốt đã chữa khỏi kể có hàng nghìn hàng vạn người.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.

2000

Trong nhà trong cửa
ai ai
cũng phải có sẵng

THUỐC HƯỜN
PASTILLES
VALDA

đặng Khi, có con nít đi học,
Khi có ông già bà cả ra vô,
Cũng có người phải đi ra,
tới sở làm,
THÌ ĐEM THEO TRONG MÌNH
hoặc ngậm cho thong cổ thong hơi
Khoỉ bịnh,
hoặc ngậm mà trừ bịnh,
như Khi sổ mủi, đau cổ, mệt thở,
ho đàm, tức ngực, vản, vân.
MÀ NHỨT LÀ PHẢI NHỚ
dùng lấy một thứ
THUỐC HƯỜN
PASTILLES
VALDA
mà thôi
bán đựng trong hộp
coi trên nhản phải có hiệu chử
-VALDA-
MỚI THIỆT PHẢI

MUỐN BÁN:

Một chiếc ô-tô hiệu Berliet, **12** mã-lực, bẩy tám chỗ ngồi. Còn mới nguyên — Nhiều đồ chữa, lốp ruột mới.

Giá tiền: **1.700 $**

HỎI TẠI:

GARAGE BOBILLOT, 7, Boulevard Bobillot, Hanoi

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất: Santalol
chất: Salol
và chất: Uroformine

Giá 1$80 một hộp

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghíp.

Mắc bệnh ghíp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghíp, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rasco!

0$60 một ống sáu cachets

ATOPHAN-CRUET

THUỐC ATOPHAN-CRUET

là một vị tinh hảo không có phó chỗ

Mỗi hoàn 0,50 ... (uống từ 2 đến 4 hoàn trong 24 giờ)

TRỪ CÁC BỆNH ĐAU LẠT LÉO VÀ GÂN CỐT

THUỐC PHÁP — Trữ tại: 8, Rue de Vaux-de-la-Reine, PARIS — Ở PHÁP QUỐC LÀM

Cũng có bán tại: Hanoi: CHASSAGNE, Phòm-Haiphong, L. BOURGUIGNON, Phòm, và các hiệu bào-chế khác.

KÍNH TẶNG

Hiệu thuốc L. BLANC ta vẫn gọi là hiệu LẬP-LANG, ở phố Tràng-tiền, số nhà 31, Hanoi, có lời bá-cáo rằng: Kể từ rằm cho đến 30 tháng chạp ta (từ 9 đến 24 Janvier 1925) ông bà nào mua thuốc của bản-hiệu từ hai đồng bạc trở lên, bản-hiệu xin kính tặng một chai rượu bổ « Œno Kola Coca » để dùng uống tết. Thứ rượu này rất ngon và rất tốt cho người bản-xứ. Vậy xin mời các ngài lại mua mà lấy thưởng.

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

Phố Paul Bert, phố Đồng Khánh và phố Rollandes

HANOI

Nhân dịp tết Nguyên-đán

TẠI GIAN HÀNG BÁN ĐỒ DÙNG VỀ VIỆC THAO LUYỆN
BÁN GIÁ ĐẶC BIỆT

Xe đạp G. M., cadre brasé, filet or.
tête de fourche renforcée, jantes émail noir,
moyeux gros cône, pédales embouties, roue libre,
frein arrière, guidon 1/2 relevé,
selle idéale, garde-boue tôle, sacoche, pneus « **GAULOIS** »

Bán giao hàng. . . . **450** fr.

Xe đạp course Tour de France jantes 1/2 nickelées,
fourchette fraisée, moyeux à ailettes,
guidon de course, selle Lamplugh frein Simplex.

Giá đặc biệt. . . . . **600** fr

Téléphone Nº 126 — Adr. Tél. MAGAREUNIS — Boîte postale Nº 61

PHÀM,

Thứ chè tốt thời quanh năm uống lúc nào cũng thơm ngon.

Thường lắm hạng chè chỉ vào độ đầu xuân thì uống được, ít lâu thì nhạt nhẽo. Đấy là hạng chè giả lá cho nên gìn giữ đến thế nào cũng không tránh khỏi được sự biến động.

NHƯ,

Mua được hạng chè chính hiệu NINH-THÁI thời quanh năm lúc nào cũng ngon thơm. Vậy quí-khách muốn tránh sự biến động ấy xin chực tiếp quá bộ chiếu cố cho bản-hiệu tại Hanoi, Haiphong và Nam-định.

NINH-THÁI HIỆU

số 10, phố hàng Ngang Hanoi
số 115, phố Khách Haiphong
số 78, phố hàng Trống Nam-định

Kính cáo

Agence d'Annonces en Europe

L. MAYENCE & Cie

7, Rue Tronchet, PARIS

19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

·祥和裕·

YU-WO-TSEONG

VENTE EN GROS

48, Rue des Cantonnais, 48

Hanoi (Tonkin)

TÉLÉPHONE Nº 260

Bản-hiệu có bán buôn các thứ vóc nhiễu, hàng tàu nhiều lắm, hàng thật tốt, giá thật rẻ.

Có bán cả hàng ta (Bắc-kỳ) như the, nguyên, lĩnh, lụa, sồi, quê, đũi... và hàng Saigon như lãnh, the, sồi...

Nay mới có đủ các màu, láng thâm, ... đen và sồi màu rộng khổ. Những hàng này bán buôn từng cây, chứ không bán lẻ và không có mẫu gửi đi các tỉnh, vì hàng còn nguyên không thể cắt được.

Quí-khách ở gần nên đến bản-hiệu mà mua, còn ở xa thì viết thư về, bản-hiệu xin gửi contre remboursement.

2810 — Cẩn-bạch — YU-WO-TSEONG

HIỆU BÀO-CHẾ CHASSAGNE

E. LAFON & R. LACAZE

Có bằng bào-chế hạng nhất ở Đại học-đường Paris

KẾ NGHIỆP

59, Phố Paul Bert, ngay trước hiệu G. M. R. (hiệu Gô-đa) và Hồ Hoàn-kiếm

Nhân dịp ngày tết Nguyên-đán

Từ ngay 19 tháng chạp ta đến ngày mồng 9 tháng giêng ta

Ai mua hàng được 0$50 sẽ được biếu một lọ nhỏ rượu:

VIN TONIQUE RÉGÉNÉRATEUR

của Giáo-sư J. K. WATSON

là một thứ thuốc bổ mạnh nhất để trị các bệnh huyết suy, đau gân, bệnh ghíp bệnh sốt rét rừng

Một lít 2 $ 50. — Nửa lít 1 $ 80

AI MUA THUỐC ĐÁNG HƠN 2$

SẼ BIẾU:

Nước hoa hoặc rượu mùi hạng quí

Những rượu mùi rất tốt nên mua mà uống tết

RƯỢU QUINQUINA BANYULS

2 $ 00 một chai lít

RƯỢU QUINQUINA SAMOS

2 $ 25 một chai lít

RƯỢU KOLA COCA

2 $ 25 một chai lít

Dùng toàn những chất bổ thượng hạng

Bán ở hiệu Bào-chế **CHASSAGNE**

CÁC NHÀ THẦU KHOÁN! CÁC NHÀ CHỦ MỎ!

NÊN CẨN THẬN!!!

VỀ VIỆC KHÍ DỤNG MÒN MỖI ĐI

NÊN MUA KHÍ DỤNG

S. A. C. M. TOÀN BẰNG **THÉP NGUYÊN**

CÓ THỂ DÙNG ĐẾN KHI MÒN HẾT MỚI THÔI

CÓ CHỨA SẴN NHIỀU — TIẾP ĐƯỢC THƯ GỞI HÀNG NGÀY

CÓ CÁC KIỂU ĐỂ ĐẶT CÁC MÁY

CHO CÁC NHÀ MÁY, NHÀ MÁY ĐÈN, MÁY DAO, CÓ ĐỒ DÙNG VỀ NÔNG NGHIỆP, V. V.

Sté ANONYME de CONSTRUCTIONS MÉCANIQUES à HAIPHONG. — Giây nói: Nº 28 — Tên viết tắt: CABESTAN

SÁP MỠ

PACHOD Frères & Cie LYON

2050

VỚI 20 QUAN, QUÝ-KHÁCH CÓ THỂ KIẾM ĐƯỢC

500.000 quan

Muốn được thế, thì mua

Một cái vé PANAMA có rút số

Góp mua một cái vé ... 20 quan và trong 11 tháng mỗi tháng đóng 20 quan theo như các điều khoản ... Như vậy mỗi ngày chỉ để ra mấy xu, có thể làm nên giầu có được.

Nộp tiền lần đầu được ngay cái số vé, chỉ mình mình có quyền sở-hữu, mà lần rút số nào cũng được dự ... đã đóng hết tiền rồi vậy, nếu vé của mình trúng số được lĩnh nguyên cả lô. Mỗi cái vé PANAMA thế nào cũng trúng một lô, giá tiền lớn từ 500.000 nhỏ đến một 4.000 quan, không có cũng được hưởng lại 400 quan.

Thực là một cách đặt lãi chắc nhất và lợi nhất

Mỗi năm số tiền các lô có hơn ba triệu quan

CÁC LÔ NHƯ SAU NÀY:

126 lô	500.000 quan	280 lô	5.000 quan
127 lô	250.000 —	1.265 lô	2.000 —
253 lô	100.000 —	12.650 lô	1.000 —
253 lô	10.000 —	10737.692 lô	400 —

Có vé được dự các cuộc rút số mãi cho đến khi số vé của mình trúng thì thôi

Mỗi lần rút số ... được một cái số các số trúng số, mà không phải giả tiền. Mỗi lô có bao nhiêu ... được định hết. Các số giao cho người mua đúng với các vé thực có, người mua vé ... được, đúng như bản luật ngày 12 Mars 1900. Bản luật ấy giữ hết mọi phần ... cho người mua vé.

RÚT SỐ MỖI NĂM BỐN LẦN

Ngày 15 FÉVRIER, 15 MAI, 15 AOUT và 15 NOVEMBRE

Muốn dự các cuộc rút số, thì gởi 20 quan đến nhà

BANQUE DE CRÉDIT COLONIAL, Rue Papère, MARSEILLE (France)

Gérant: ...